

ARBETSSTÄMMA

En hoppfull framtid för Sverige

Tal av Ulf Kristersson
den 14 oktober 2017

En hoppfull framtid för Sverige

Tal av Ulf Kristersson lördagen den 14 oktober 2017

Tack, stort tack, vänner!

Se er omkring i salen: Det är vi som är vårt lag.

Och det är vår gemensamma uppgift att visa väljarna att Moderaterna är ett parti att räkna med. Att Moderaterna är ett parti som står för sina värderingar, att Moderaterna är ett parti som man kan lita på. Att Moderaterna, vi driver vår politik ända in i kaklet.

Men laget är också Alliansen. Jag är så tacksam över att mina kollegor ville komma och hälsa på oss här i Örebro i torsdags kväll. Jag kan lova er att de förstod att vi uppskattade det!

En dag hoppas jag att några av framtidens moderater kommer tänka tillbaka på den här stämman, och säga att det var då – i Örebro 2017 – som några saker hände. Inte så stora just då, ingen dramatik i stunden.

Men det var då som Moderaterna inte bara talade klartext om Sveriges problem, utan också la grunden för reformer som därefter kom att prägla Sverige i ett par decennier. Så tycker jag man ska se på vårt politiska uppdrag.

För att kunna leda Sverige, måste man kunna hålla två tankar i huvudet samtidigt:

Både vad som är så bra i vårt land att det under inga omständigheter får förstöras: Den ömsesidiga svenska tilliten. Ett jämlikhetsideal som dömer människor efter handlingar och karaktär och inte efter bakgrund och härkomst. Jämställdheten mellan kvinnor och män. Allt det som gör Sverige så svenskt.

Men man måste också naket och ärligt förstå vad som nu går så illa i vårt land. Som gör att många människor känner missmod: Utanförskapet. Gängskriminaliteten. Vårdköerna.

Det är så lätt att ta det som är bra för givet, och inte förstå att allt som är bra har byggts upp av generationer före oss. Strävsamhet, ärlighet och tolerans är egenskaper som måste odlas och traderas.

Men det är lika lätt att drabbas av svartsyn och resignera inför svåra problem. Att mest söka syndböcker, och leta efter enkla lösningar.

Men uppgivenhet har aldrig räddat någon eller något. Sveriges problem måste vi lösa själva, och vi har stått inför provningar förut. Vi har gått från lösningar till lösningar, enats om en del, röstat om annat – och sedan kommit vidare.

Det är dags att Sverige åter tar sig samman, och pratar allvarligt om hur Sverige faktiskt är, och frimodigt om allt som Sverige skulle kunna bli.

Vänner,

Världen står inte stilla. Det finns skäl till optimism och det finns anledning till oro.

I det riktigt långa perspektivet pekar mycket åt rätt håll:

Fler länder är demokratiska; fler barn fyller fem och fler äldre fyller 100. Helt nya ekonomier blomstrar. Asien och Afrika återtar alltmer den betydelse som ges av deras storlek. Och ny teknologi kan lösa de miljöproblem som gammal teknologi har skapat.

Annie Lööf, Jan Björklund, Ebba Busch Thor och jag hade häromdagen ett fascinerande möte med Eric Schmidt. Ingen superkändis kanske, men om jag säger att han är styrelseordförande i Googles moderbolag, så fattar ni att han har funderat en del på den digitala revolutionen. Hans företag gör i dag sådant som vi mest läste om på det IT-konsultföretag jag själv jobbade på för 15 år sedan.

Forskare tror att hälften av alla jobb som finns idag kan försvinna med automatisering och robotisering. Artificiell intelligens, självkörande bilar, digitaliserat jordbruk, smarta städer och uppkopplade familjeföretag. Allt detta kommer påverka även vårt eget samhälle.

Självklart kan det verka läskigt, och ibland tenderar krafterna mot ha mycket lättare att mobilisera än krafterna för. Men detta är egentligen inget nytt. Tänk bara på ABB, Ikea och Klarna – tre stora svenska företag som grundades i tre olika tidseporer, men som alla bevisar att i Sverige finns innovationskraften att starta företag i världsklass.

Det finns alltså goda skäl till hoppfullhet.

Men det finns också anledning att vara riktigt bekymrad:

Nu har svenska familjer tvingats begrava anhöriga – till och med barn – som har mördats av terrorister. Och terrorismen är i dag ett reellt hot i hela Europa.

Med Brexit lämnar Storbritannien den Europeiska Unionen. Och med Donald Trump drar sig USA undan från världen, i stället för att leda den.

För tre veckor sedan genomförde Ryssland ännu en militärövning i vårt närområde, för att öka sin offensiva förmåga. Den förmågan har vi redan sett resultaten av i Georgien, i Ukraina och i Syrien.

Med facit i hand: att inte i tid upprusta det svenska försvaret var fel. Det är ingen ursäkt att Socialdemokraterna varit ännu mer senfärdiga.

Vårt misstag rättas nu till. Vi har tre gånger drivit fram ökade försvarsanslag. Men det räcker inte. På lite längre sikt innebär vår strategi en rejäl förstärkning av svensk försvarsförmåga.

Även försvaret måste prioritera det allra viktigaste, men vår politik betyder att försvarsanslagen under nästa decennium kommer motsvara Nato-standard på två procent av BNP.

Krig i Syrien, Irak och Yemen: Listan på länder som plågas av konflikt kan göras lång. Allt detta gör att antalet flyktingar är fler än någonsin.

Vi själva slits mellan insikten att vi har ett delat ansvar för att hjälpa till i världen, och samtidigt bär hela ansvaret för att det går bra också här hemma. Den balansen kräver ett mått av värderingsburen pragmatism.

De säkerhetspolitiska hoten är konkreta och dramatiska. Långsammare – men lika hotfulla – är de klimatförändringar som förstör det mest gemensamma vi har på jorden. Och som också tvingar människor på flykt.

I tider av stora förändringar och enorma utmaningar måste vi välja väg: Antingen sätter vi oss på läktaren – eller på golvet, eller bara på tvären – och ser på när andra formar framtiden. Och hoppas att de gör det med våra ideal och våra värderingar. Eller så försöker vi påverka den värld där våra barn ska växa upp. Det senare är svårare, men för mig är valet ändå enkelt.

När jag för sju år sedan var helt ny i regeringen så skaffade jag en engelsklärare, för att få lite hjälp inför EU:s ministerrådsmöten. Alla vet ju inte exakt vad "pensionssystem" heter på engelska. Eller "vab-dagar i föräldraförsäkringen". Eller "papaledighet" för den delen. Men jag är en sån som vill veta.

Efter bara några lektioner påpekade han: "Det har faktiskt hänt nåt i Sverige. Ni låter inte längre som om ni ännu inte har bestämt er för om Nato ska tillåtas gå med i Sverige."

Kanske menade han att vi hade en ny ton av klädsam ödmjukhet? Jag hoppas det. För Sverige behöver världen mer än världen behöver Sverige.

När Demoskop frågar svenska folket vad de förknippar med den svenska modellen, så kommer gemensamt finansierad skola och sjukvård på första plats. Det är rätt naturligt.

Men redan på andra plats kommer ett helt annat svar: Den svenska modellen innebär att man själv har rätt att välja skola och sjukvård.

Valfrihet är alltså numera ett kärnvärde i den svenska välfärdsmodellen. Så hade det inte varit om inte vi hade tagit strid för det. Ingen skulle ens längre vilja ha den svenska modellen om marginalskatterna, TV-monopolet, Systembolaget och vårdcentralerna fortfarande hade varit som 1980.

Allt som är bra måste inte förändras. Men det som inte utvecklas och uppdateras, kommer att stelna och förfalla.

Det gällde då, och det gäller idag.

Vi har en arbetsmarknad som utestänger unga människor utan utbildning, och invandrare utan svenska språket.

Vi har en polis som inte räcker till, samtidigt som en femtedel av platserna på polisutbildningen står tomma. Och svensk integrationspolitik har aldrig förmått göra klart vad som är upp till var och en i vårt land, och vad som helt enkelt är lag och bara att rätta sig efter. Det gör det så svårt för många nya att komma in på riktigt.

Vi har sedan decennier en uselt fungerande bostadsmarknad, där växande företag inte kan rekrytera den kompetens de behöver. Och där bristen på reformer leder till skuldsättning som kan utlösa nästa stora kris. Detta oroar mig på riktigt. Sverige måste våga reformera.

För 25 år sedan, och för 10 år sedan, tvingades vi hantera två av de senaste 100 årens allra mest dramatiska ekonomiska lägen: 90-talskrisen och den globala finanskrisen. Sverige gjorde naturligtvis inte allting perfekt. Men internationella bedömare är överens om att vi hanterade två kriser på ett sätt som gjorde att Sverige kom starkare ut på andra sidan.

Men så låter det inte när dagens socialdemokrater beskriver vad som har hänt. När man lyssnar på Stefan Löfven och Magdalena Andersson är det som om de kriserna aldrig har inträffat: "Tre gånger av tre har socialdemokraterna tvingats städa upp ekonomin efter borgerligt vanstyre". Jo, tjena.

Ett sånt trams.

Det vore som att säga att vi moderater har drivit fram den svenska förskolan. Det säger vi inte, för det är inte sant. Jag är så trött på det här självspelande politiska pianot: Att allt som är dåligt i Sverige är Moderaternas fel och allt som är bra är Socialdemokraternas förtjänst. Inte ens motsatsen skulle ju vara sann.

Men hur har Socialdemokraternas bidrag till reformagendan under de senaste decennierna egentligen sett ut? Låt mig göra en summering:

Svensk ekonomi gick som tåget långt efter andra världskriget. Men efter 44 års socialdemokratiskt regeringsinnehav kom vi till vägs ände: Inflation, stagnation, monopol, och en maktfullkomlig socialdemokrati som hade förlorat markkontakten.

Och till slut blev marginalskatten 102 procent. Så många procent finns väl ändå inte, sa Pomperipossa i Astrid Lindgrens berömda saga. Men det fanns. Skatterna sköt i höjden och skattemoralen sjönk till botten.

På 1980-talet kom så Socialdemokraterna med sin allra sista stora reformidé: löntagarfonder.

Sedan kom en global högkonjunktur och börsen slog rekord på rekord. Arbetslösheten sjönk och det blev svårt att få tag på kvalificerat folk. Det blev billigt att låna men dyrt att spara. Ekonomer varnade för överhettning men avfärdades som dysterkvistar och svartmålare.

Så var det också i slutet av 1980-talet. Finansminister Kjell-Olof Feldt erkände efteråt när krisen var ett faktum. Han sa: "Vi beskrev landets ekonomi i allt för ljusa färger – ett bedrägeri som avslöjades".

Känns det här igen?

Den överbudspolitik vi ser i dag har alltså djupa socialdemokratiska rötter. Och raden av experter

som kritiserar regeringens ekonomiska lättsinne blir bara längre.

Konjunkturinstitutets kritik är skarp. Regeringens budget är kraftigt underfinansierad. Arbetslösheten stiger på sikt och redan 2019 kommer det krävas betydande åtstramningar.

I riksdagens partiledardebatt i onsdags frågade jag Stefan Löfven om han ändå inte var lite orolig för allt detta.

Han svarade med att skylla på Anders Borg.

Det är nog det här som är det allra värsta. Att inte ta ansvar. Att skylla på andra. Oförmågan att ta problem på det allvar de förtjänar.

Skillnaden i svensk politik är därför mycket enkel:

Stefan Löfven håller tummarna. Vi kavlar upp ärmarna.

Här på stämman ser vi resultatet av ett omfattande arbete för att utveckla den politik som ska rusta Sverige för framtiden.

Vi har identifierat problemen och presenterat förslag till lösningar. Nu återstår att genomföra dem, tillsammans med andra som tycker ungefär som vi och som vill göra det tillsammans med oss. Så jobbar vi, och det har vi gjort ända sedan Alliansen samlades bakom "arbetslinjen".

Nästa år går vi till val med de största reformerna för nya jobb sedan 2007, med den största bidragsreformen sedan 1980 och den största förstärkningen av rättsstaten på 20 år.

Först jobben.

Vi sänker skatten för alla som jobbar och särskilt för dem med lägre inkomster. Vi vet att det gör att fler kommer i arbete och att färre lever på bidrag.

Men vi sänker också marginalskatterna. Det är orimligt att

många lärare och sjuksköterskor betalar mer än hälften av en löneökning i skatt.

Ska Sverige förbli ett rikt land, måste de mest kvalificerade jobben bli fler. De jobb som kräver de svåraste utbildningarna. För det ska löna sig att anstränga sig. Det ska löna sig att utbilda sig, och att bidra med avancerad kunskap till svenska företag. Då har vi inte råd att kasta ut utländska programmerare med spetskompetens.

Vi behöver alltså fler avancerade jobb, men vi behöver också fler jobb som inte kräver lång utbildning. Efter decennier av misslyckad integration behövs arbetslinjen mer än någonsin. Det tar 9 år innan ens hälften av de nyanlända får något jobb alls. Och i 130 bostadsområden går färre än hälften av de vuxna till jobbet på morgonen.

Alliansen har nu enats om en reform för inträdesjobb, så att fler ska få en första chans att lära sig jobbet på jobbet. Och vi är överens om att tredubbla RUT-avdraget, som ser till att tusentals människor arbetar vitt och betalar skatt. Det här är viktiga reformer som gör att människor får riktiga jobb.

Arbetslinjen bygger på insikten att frihet och självständighet börjar med en egen inkomst. Och arbetslinjen är grunden för gemensam välfärd.

Men arbetslinjen handlar också om en otroligt viktig princip: Det ska alltid löna sig att arbeta.

För mig är frågan om rättvisa och social rörlighet personlig.

Min mamma växte upp i Helsingborg på 40- och 50-talen, och blev den första någonsin i vår familj som tog studenten, och den första någonsin som läste i Lund och blev lärare i matte och fysik. Hon blev inte rik på kuppen, men fick helt andra vyer än vad mina morföräldrar någonsin fick.

Detta var social rörlighet 1956. Kunskap och prestationer blev viktigare än efternamn och bostadsadress. Det du själv kunde påverka betydde allt mer, och ryggsäcken hemifrån allt mindre. Det är för mig det allra finaste med den svenska jämlikheten.

Seriös reformpolitik de senaste decennierna – Clinton i USA, Blair i Storbritannien, Schröder i Tyskland och Fredrik Reinfeldt i Sverige – har därför

först och främst varit inriktad på att göra det mer lönsamt att jobba för dem som har det tuffast.

Lärdomen är tydlig: bra socialpolitik och rättvis fördelningspolitik handlar inte om högre skatt och mer bidrag. Det handlar om att fler barn ska gå i bra förskola, att fler ungdomar ska möta höga förväntningar i skolan, och att fler vuxna ska gå till jobbet och försörja sig själva.

Precis här måste nästa kapitel i svensk välfärdspolitik ta sin början.

Och utmaningen är enorm: Livschanserna för tusen och åter tusen barn till invandrade föräldrar står på spel. Ska de lyckas lika bra som barn med svenska föräldrar, så måste vi tänka om nu. Om 10 år är det bokstavligt talat för sent.

Så nu krävs reformer för social rörlighet: mer förskola till barn som har föräldrar med sociala problem. Tidigare förskola för barn vars föräldrar inte klarar svenska språket. Fler skickliga lärare där förutsättningarna är som allra svårast. Mer undervisningstid i skolan. Sverige kan inte ha en skola som passar bäst för dem som klarar sig ändå.

Men Sverige kan inte heller ha ett bidragssystem som låser fast människor i utanförskap.

Därför behövs en socialbidragsreform, som ställer tydliga krav på motprestationer. Därför behövs ett bidragstak, så att de samlade bidragen aldrig blir högre än lönen från arbete.

Och därför ska man successivt kvalificera sig in till svenska välfärdsförmåner. Det är varken rätt eller rättvist att den som kommer till Sverige ska ha tillgång till alla svenska bidrag från första dagen. Som ny i Sverige bör man i stället stegvis få tillgång till ersättningar, genom att jobba och betala skatt, eller genom att bo här lagligt och permanent.

Detta är grunden för den största bidragsreformen i Sverige sedan socialtjänstlagen 1980. Men vår reform går i en helt annan riktning.

Den ekonomiska politiken i välfärdslandet Sverige ska inte bara stimulera jobb och tillväxt, företagande och risktagande. Den ska också motverka fattigdom och medverka till en rättvis fördelning av

livschanser. Då krävs en politik som vill att människor ska växa av egen kraft. Detta mina vänner, är en av Moderaternas allra viktigaste framtidsuppgifter.

Sist, men inte minst: Få uppgifter är så akuta som att krossa gangstergång som terroriserar förorter. Bara i år har det skett 160 skottlossningar i våra tre stora städer. Våldtäktsanmälningar hamnar på hög. En enda polisbil ska täcka södra Lappland. En annan hela Dalsland. Bibliotek stänger på grund av stökiga grabbar. Och simhallar måste ha en ny sorts vakter som skyddar tjejer undan trevande händer.

Först blir man orolig. Sen blir man förbannad. Hur många pseudodebatter har vi inte hört de senaste åren? Bibliotekschefer som ifrågasätter "tysthetsnormen". Eller det socialdemokratiska kulturborgarrådet i Stockholm, som i stället för att värna dem som vill läsa böcker på biblioteket, ifrågasätter de journalister som rapporterar om problemen.

Gängkriminaliteten i Sverige är inte bara ny, den är också farlig. Inte bara för de brottsoffer som drabbas, inte bara för de företagare som tvingas slå igen butiken, eller för de kvinnor som inte vågar promenera hem på kvällen.

Det här skadar tilliten mellan människor, och tilltron till staten. Det måste stoppas med all kraft.

Vårt svar är Sveriges största förstärkning av kärnstaten på över 20 år. Vi stärker hela rättsväsendet: polis, domstolar, tull och kriminalvård.

Man löser inte allt med fler och välutrustade poliser, med skärpta straff för brott mot ambulanser och akutmottagningar, eller med nya övervakningskameror. Men: det är uppenbart att just nu behövs just det.

Jobben. Bidragen. Kärnstaten. Det här är ett samlat reformpaket som rustar vårt land. Vi tar vår tids problem på allvar.

Bara så kan vi bygga en hoppfull framtid för Sverige.

Vänner,

Till slut hänger allt på oss. Ingen annan kommer göra jobbet.

Vi hade kunnat samlas här i fyra dagar, klappat varandra på ryggen och pratat gamla minnen. Vi hade kunnat skjuta obekväma frågor och svåra problem på framtiden. "Inte denna gång", "Det är för nära valet", "Kommer folk verkligen att gilla det här". Det finns alltid hundra ursäkter för att inte ta tag i det som måste göras.

Men vi skjuter inte upp till morgondagen det vi kan göra idag. Vi ser verkligheten som den är, inte som den borde vara. Och vi fattar hellre ett svårt beslut idag än dras med ett ännu svårare problem i morgon.

Vi talar allvar. Vi diskuterar och vrider och vänder. Vi tycker inte alltid lika, men vi debatterar respektfullt när vi tycker olika.

Jag vill tacka er alla för det. För engagemanget, för klokskapen. För det goda humöret och kamratskapet. Vi fortsätter vara ett parti för hoppfulla.

Inför valet har jag ett enda kristallklart mål: Vi ska ge Sverige en bättre regering, och jag vill bilda den tillsammans med Alliansen.

Vägen dit är nog längre än den känns idag, och det enda jag kan lova er med hundra procentig säkerhet, är att den vägen också kommer vara krokig. Vi kommer ha bra dagar, och vi kommer ha sämre. Vi kommer hoppas, och vi kommer tvivla. Vi kommer bära, och vi kommer behöva bäras. Vi hjälps åt. Vi intecknar inga framgångar i förväg när det går bra. Men inte heller några förluster när det går dåligt. För det är bara valdagen som räknas.

Så låt oss även idag lova varandra tre saker: Nu fokuserar vi på uppgiften. Nu anstränger vi oss hårt. Och nu jobbar vi tillsammans.

Ända in i kaklet!